

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse wijzigingen van het besluit van de Vlaamse regering van 8 december 1998 tot uitvoering van het decreet inzake sociale werkplaatsen, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 tot uitvoering van het decreet van 22 november 2013 betreffende de lokale diensteneconomie en van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling

Definitieve goedkeuring**Samenvatting**

Het besluit stelt het wettelijk kader vast om vijf welbepaalde crisismaatregelen uit te vaardigen die tot doel hebben om maatwerkbedrijven, LDE-ondernemingen en arbeidszorginitiatieven te ondersteunen bij het ondervangen van de gevolgen van een ernstige sociale en economische crisis zoals de coronapandemie (Covid 19-virus).

Het besluit laat toe om de bedrijven te ondersteunen in hun bedrijfsvoering bij het opvangen van de financiële en economische gevolgen van de coronapandemie (Covid 19-virus). Bovendien hebben die maatregelen tot doel om doelgroepwerknemers alle kansen te bieden om na afloop van een crisis met een ernstige sociale en economische impact een volwaardig doorstroomtraject op te starten of verder te zetten.

Deze crisismaatregelen zullen aan de hand van een door de minister, bevoegd voor de sociale economie, uit te vaardigen ministerieel besluit, dat de coronapandemie (Covid 19-virus) erkent als een crisis met een ernstige sociale en economische impact, met onmiddellijke ingang kunnen worden toegepast.

1. SITUERING**A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING**

Voorliggend besluit heeft betrekking op het beleidsveld sociale economie.

Dit besluit wordt vastgesteld om de reden dat binnen de sector van de sociale economie dringende maatregelen moeten uitgevaardigd worden die de gevolgen van een crisis met een ernstige sociale en economische impact temperen.

Aanvullend vaardig ik onmiddellijk een ministerieel besluit uit ter erkenning van coronaviruspandemie (Covid 19-virus) als een crisis met een ernstige sociale en economische impact.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Niet van toepassing

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Eind vorig jaar was er in Wuhan in China een uitbraak van een nieuw coronavirus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt. Ondertussen heeft het virus zich ook verspreid in andere landen, waaronder België. Vooral sinds het einde van de krokusvakantie neemt de verspreiding van het coronavirus steeds grotere proporties aan. Gelet op de aanbevelingen vanuit de wetenschappelijke wereld, en de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad en van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO), moet ook de Vlaamse overheid vanuit haar bevoegdheden de nodige maatregelen nemen om de verdere verspreiding van het coronavirus in te dammen en om de financiële en economische gevolgen voor onze bedrijven op te vangen.

Het Covid 19-virus heeft een grote financiële en economische impact op de maatwerkbedrijven, lokale diensteneconomieondernemingen en arbeidszorginitiatieven. Hierdoor komt de tewerkstelling van de doelgroepwerknemers en de begeleiding van de arbeidszorgmedewerkers bij deze bedrijven in het gedrang. Er dienen dan ook dringende herstelmaatregelen te worden uitgevaardigd om de gevolgen van deze crisis te ondervangen.

Het besluit omvat vijf maatregelen om maatwerkbedrijven, LDE-ondernemingen en arbeidszorginitiatieven te ondersteunen in hun bedrijfsvoering bij het opvangen van de financiële en economische gevolgen van het Covid 19-virus. Daarnaast hebben deze maatregelen tot doel om doelgroepwerknemers alle kansen te bieden om na afloop van de crisis een volwaardig doorstroomtraject op te starten of verder te zetten waardoor hun kansen op duurzame tewerkstelling in de reguliere economie gemaximaliseerd worden.

Deze vijf maatregelen zijn:

1. Het opschorten van de externe doorstroomtrajecten voor de doelgroepwerknemers van collectief maatwerkbedrijven;
2. Het opschorten van de externe doorstroomtrajecten en het verlengen van de inschakelingstrajecten voor de doelgroepwerknemers van lokale diensteneconomieondernemingen;
3. Het opschorten van de regel voor de '90% invulling voor het contingent van 2020' en de bijhorende herverdeling in 2021;
4. Het opschorten van de inhoudingen op de voorschotten voor collectief maatwerk en lokale diensteneconomie voor bedrijven die economische of financiële hinder ondervinden ten gevolge van het Covid 19-virus;
5. Het tijdelijk voorzien in een alternatieve financiering van de begeleiding van arbeidszorgmedewerkers.

Opschorten van de externe doorstroomtrajecten voor doelgroepwerknemers van collectief maatwerkbedrijven

VDAB kan periodiek of op vraag van de doelgroepwerknemer of werkgever de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer evalueren. Indien VDAB de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig evalueert, kan VDAB een extern doorstroomtraject opstarten. Een gemandateerde dienstverlener staat in voor de doorstroombegeleiding van de doelgroepwerknemer. Deze doorstroombegeleiding bestaat uit een voortraject (met onder andere sollicitatietraining), jobmatching (het zoeken van stageplaatsen), de eigenlijke doorstroomstage en nazorgbegeleiding.

Gezien de economische context ten gevolge van het Covid 19-virus is het uitvoeren van de evaluatiegesprekken door VDAB, het doorlopen van deze doorstroombegeleiding, en vooral het vinden van stageplaatsen en het uitvoeren van de doorstroomstage geen evidentie. Gezien de recente maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad is het uitvoeren van een doorstroomstage quasi uitgesloten.

Ten gevolge van deze economische context wordt voorgesteld om de opstart van nieuwe externe doorstroomtrajecten en de lopende externe doorstroomtrajecten van een doelgroepwerknemer van een collectief maatwerkbedrijf op te schorten voor de duur van de crisis ten gevolge van het Covid 19-virus.

Het doorstroomtraject kan worden opgeschort waarbij de looptijd van het doorstroomtraject wordt verlengd met de periode van opschorting. Tijdens de periode van opschorting van het extern doorstroomtraject blijft de doelgroepwerknemer in dienst bij het maatwerkbedrijf.

De doelgroepwerknemer krijgt na afloop van de opschortingsperiode een volwaardige kans om het extern doorstroomtraject aan te vangen of verder te zetten. Op die manier wordt het duurzaam effect van deze externe doorstroomtrajecten en de kans op tewerkstelling in de reguliere economie gemaximaliseerd voor de doelgroepwerknemer.

Het opschorten van de externe doorstroomtrajecten en het verlengen van de inschakelingstrajecten voor de doelgroepwerknemers van lokale diensteneconomieondernemingen

Ook bij doelgroepwerknemers van lokale diensteneconomieondernemingen evalueert VDAB aan het einde van het inschakelingstraject of op vraag van de doelgroepwerknemer of werkgever de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemers. Deze evaluatie gebeurt bij doelgroepwerknemers van LDE-ondernemingen standaard na een inschakelingstraject van 5 jaar. Voor een meerderheid van de doelgroepwerknemers loopt dit inschakelingstraject van 5 jaar af op 31 maart 2020.

Indien VDAB de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig evalueert, kan VDAB ook voor LDE-doelgroepwerknemers een extern doorstroomtraject opstarten. Een gemandateerde dienstverlener staat in voor de doorstroombegeleiding van de doelgroepwerknemer.

Gezien de economische context ten gevolge van het Covid 19-virus is het uitvoeren van de evaluatiegesprekken door VDAB, het doorlopen van deze doorstroombegeleiding, het vinden van stageplaatsen en het uitvoeren van de doorstroomstage ook voor LDE-doelgroepwerknemers geen evidentie.

Ten gevolge van deze economische context wordt voorgesteld om de opstart van nieuwe externe doorstroomtrajecten en de lopende externe doorstroomtrajecten van een doelgroepwerknemer van een LDE-onderneming op te schorten voor de duur van de crisis ten gevolge van het Covid 19-virus.

Daarnaast wordt het inschakelingstraject van de doelgroepwerknemers van lokale diensteneconomieondernemingen verlengd in functie van de opstart van het doorstroomtraject en het doorlopen van het doorstroomtraject na afloop van de crisis.

Het opschorten van de regel voor de '90% invulling voor het contingent van 2020' en de bijhorende herverdeling in 2021

Maatwerkbedrijven en – afdelingen hebben een contingent aan werkondersteunende maatregelen toegekend gekregen. Dit contingent begrenst het aantal doelgroepwerknemers die een maatwerkbedrijf of -afdeling met ondersteunende maatregelen kan tewerkstellen. Maatwerkbedrijven en –afdelingen worden aangemoedigd op jaarbasis minimaal 90% van dit contingent in te vullen met doelgroepwerknemers.

Indien dit niet het geval is wordt de toekenning van het contingent aan werkondersteunende maatregelen jaarlijks in het derde kwartaal **automatisch verminderd**. De vermindering wordt automatisch beslist voor ieder maatwerkbedrijf en –afdeling waarbij de invulling van het toegekende contingent op kalenderjaarbasis minder dan 90% bedraagt van het toegekende contingent op jaarbasis. Het vrijgekomen contingent binnen de maatwerkbedrijven wordt per één voltijdsequivalent **automatisch herverdeeld** aan de maatwerkbedrijven met meer dan 95% invulling op jaarbasis, waarbij het maatwerkbedrijf met de hoogste invullingsgraad als eerste in aanmerking komt.

Maatwerkbedrijven hebben de inschakeling van doelgroepwerknemers als kerntaak. De economische activiteiten worden aangepast aan deze kerntaak. De economische activiteit is ondergeschikt aan de inschakeling van deze doelgroepwerknemers, afhankelijk van de capaciteiten van de doelgroepwerknemers en de opportuniteiten op lokaal niveau. Maatwerkbedrijven voeren veelal activiteiten uit die manuele, routinematige handelingen vergen die ontstaan na taaksplitsing, dienstverlening voor lokale klanten en opvangen van tijdelijke, kortstondige pieken in een productieprocessen van reguliere bedrijven. De dienstverlening die de maatwerkbedrijven uitvoeren zijn veelal gesitueerd op een zeer lokaal niveau, gezien het merendeel van de doelgroepwerknemers een beperkte mobiliteit kennen. Dit maakt de maatwerkbedrijven extra afhankelijk van lokale economische tendensen en dus ook crisissen. Het Covid 19-virus en de sociaal-economische impact van de maatregelen die het heeft op de Vlaamse economie maken de maatwerkbedrijven extra kwetsbaar.

Gezien deze economische situatie van maatwerkbedrijven wordt voorgesteld om de invulling van de 90% norm tijdelijk op te schorten en bijgevolg de automatische herverdeling van het contingent van 2020 in het jaar 2021 niet toe te passen.

Gezien dezelfde logica geldt voor maatwerkafdelingen en LDE-ondernemingen stel ik voor dit ook toe te passen op maatwerkafdelingen en LDE-ondernemingen.

Het opschorten van de inhoudingen op de voorschotten voor collectief maatwerk en lokale diensteneconomie voor bedrijven die economische of financiële hinder ondervinden ten gevolge van het Covid 19-virus

Voor de lokale diensteneconomieondernemingen, maatwerkbedrijven en –afdelingen die economische of financiële hinder ondervinden ten gevolge van de door de overheid genomen maatregelen ten gevolge van het Covid 19-virus, en hierdoor betalingsproblemen ondervinden, zal het Departement WSE geen automatische inhoudingen doen op de maandelijksse voorschotten. Het betreft echter onverschuldigde betalingen die in een later stadium moeten worden teruggevorderd. Met dit voorstel geven we de betreffende bedrijven tijdelijk financiële ademruimte.

Op deze manier wil ik verhinderen dat bedrijven die economische of financiële hinder ondervinden van een crisis met een ernstige sociale en economische impact, en hierdoor betalingsproblemen ondervinden, een eind moeten maken aan de duurzame tewerkstelling van doelgroepwerknemers. Het bewijs van de door de onderneming ondervonden economische of financiële hinder, moet worden aangetoond door de onderneming.

Het tijdelijk voorzien in een alternatieve financiering van de begeleiding van arbeidszorgmedewerkers

Bij arbeidszorg in sociale economie financieren we de begeleiding van personen die onbetaald arbeidsmatige activiteiten verrichten. Het gaat om personen die om medisch, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen niet betaald aan de slag kunnen. Via deze arbeidsmatige activiteiten laten we hen de latente functies van arbeid genieten. We kennen momenteel drie subsidievormen in sociale economie: structurele arbeidszorg, experimenten arbeidszorg via het Meerbanenplan en activerende arbeidszorg. De financiering verloopt in de drie systemen op eenzelfde manier.

De aanwezigheid van de arbeidszorgmedewerkers bepaalt de financiering van de begeleider, à rato van 1 VTE begeleider per 5 VTE arbeidszorgmedewerkers. Arbeidszorginitiatieven moeten dan ook de prestaties van de arbeidszorgmedewerkers doorgeven om de omkaderingssubsidie, zijnde de tussenkomst in de loonkost van de begeleider te kunnen ontvangen. Nu arbeidszorginitiatieven om economische of andere redenen hun activiteiten opschorten of arbeidszorgmedewerkers thuis zetten, dreigt de financiering van de begeleiding in het gedrang te komen. Gedurende de crisis met een ernstige en economische impact zoals de crisis ten gevolge van het Covid 19-virus kan ik de financiering gelijkstellen met de gemiddelde financiering van de twee maanden voorafgaand aan deze crisis. Op deze manier verzeker ik een financiële tussenkomst in de begeleiding, zonder dat dit afhankelijk is van de prestaties van arbeidszorgmedewerkers.

Bij het toekennen van deze alternatieve financiering voor de begeleiding van arbeidszorg zullen we rekening houden met eventuele tijdelijke werkloosheid die arbeidszorginitiatieven inroepen voor hun begeleiders.

Omwille van de uiterste spoed wordt geen advies van de Raad van State ingewonnen over voorliggend ontwerp van besluit

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

ARTIKEL 1. voorziet dat de minister de financiering van de omkadering van de arbeidszorgmedewerkers tijdens een crisisperiode met een ernstige sociale en economische impact zoals de crisis ten gevolge van het Covid 19-virus kan gelijkschakelen aan de gemiddelde omkaderingssubsidie die gedurende twee maanden voorafgaand aan de crisis werd toegekend. De aan- of afwezigheid van de arbeidszorgmedewerkers tijdens een dergelijke crisisperiode is op die manier niet langer bepalend voor de tussenkomst in de loonkost van de begeleider. Via een ministerieel besluit regel ik de voorwaarden en procedure voor de aanvraag en toepassing verder.

ART. 2. bepaalt de verlenging van de inschakelingstrajecten voor doelgroepwerknemers van lokale diensteneconomieondernemingen voor zolang er door een crisis met een ernstige sociale en economische impact zoals de crisis ten gevolge van het Covid 19-virus geen doorstroomtraject kan worden opgestart. Het artikel bepaalt ook de verlenging van de inschakelingstrajecten voor doelgroepwerknemers van lokale diensteneconomieondernemingen voor de doelgroepwerknemers waarvan reeds een doorstroomtraject werd opgestart. Maar waarvan het doorstroomtraject wordt opgeschort in geval van een crisis met een ernstige sociale en economische impact. Het inschakelingstraject wordt verlengd met de periode van opschorting van het doorstroomtraject.

ART 3. schort doorstroomtrajecten die nog niet waren opgestart van doelgroepwerknemers van lokale diensteneconomieondernemingen tijdelijk op.

ART 4. schort de doorstroomtrajecten die reeds van start zijn gegaan van doelgroepwerknemers binnen de lokale diensteneconomie tijdelijk op in geval van een crisis met een ernstige sociale en economische impact.

ART. 5. regelt de opschorting van de automatische vermindering van het toegekende contingent bij niet-invulling door lokale diensteneconomieondernemingen.

ART. 6. regelt de tijdelijke opschorting van de inhoudingen op de voorschotten voor lokale diensteneconomieondernemingen die economische of financiële hinder ondervinden ten gevolge van het Covid 19-virus. Daarnaast regelt het artikel de terugvordering van de niet-verschuldigde subsidies na afloop van de crisis.

ART. 7. schort de regel voor de verplichte invulling van 90% van het contingent aan werkondersteunende maatregelen en de jaarlijkse automatische vermindering van het contingent aan werkondersteunende maatregelen in 2021 op voor maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen.

ART. 8. regelt de tijdelijke opschorting van de inhoudingen op de voorschotten maatwerkbedrijven die economische of financiële hinder ondervinden ten gevolge van het Covid 19-virus. Daarnaast regelt het artikel de terugvordering van de niet-verschuldigde subsidies na afloop van de crisis.

ART. 9. schort de opstart van een doorstroomtraject voor doelgroepwerknemers binnen maatwerk bij collectieve inschakeling tijdelijk op om redenen van een crisis met ernstige sociale en economische impact.

ART. 10. schort de doorstroomtrajecten van doelgroepwerknemers binnen maatwerk bij collectieve inschakeling tijdelijk op in geval van een crisis met een ernstige sociale en economische impact.

ART. 11. bepaalt de ingangsdatum van de maatregelen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het opschorten van de externe doorstroomtrajecten voor de doelgroepwerknemers van collectief maatwerkbedrijven

- De voor 2020 geraamde uitgaven (1.7mio) naar aanleiding van een tijdelijke verhoging van de loonpremie tijdens de stage, voor maatwerkers zal door het uitstel van de stagemomenten wellicht afnemen in 2020.
- de voor 2020 geraamde uitgaven voor de vergoeding van de doorstroombegeleiding , dewelke wordt uitgevoerd binnen een project van het Europees Sociaal Fonds, zal door de opschorting van de doorstroomtrajecten wellicht afnemen. De gemandateerde doorstroompartners worden immers vergoed per voltooide fase.

Het opschorten van de externe doorstroomtrajecten en het verlengen van de inschakelingstrajecten voor de doelgroepwerknemers van lokale diensteneconomieondernemingen

- Verlenging van de inschakelingstrajecten Lokale Diensteneconomie: geen budgettaire impact gezien de toewijzing van het contingent inschakelingstrajecten aan lokale diensteneconomie ondernemingen onveranderd blijft.
- de voor 2020 geraamde uitgaven voor de vergoeding van de doorstroombegeleiding , dewelke wordt uitgevoerd binnen een project van het Europees Sociaal Fonds, zal door de opschorting van de doorstroomtrajecten wellicht afnemen. De gemandateerde doorstroompartners worden immers vergoed per voltooide fase.

Het opschorten van de regel voor de '90% invulling voor het contingent van 2020' en de bijhorende herverdeling in 2021

- Het niet automatisch uitvoeren van de vermindering van het toegekende contingent werkondersteunende maatregelen voor het jaar 2021: er is geen budgettaire impact op het begrotingsjaar 2020. Het niet toepassen van de herverdelingsmethodiek in 2021 zou mogelijks een zeer beperkte minderuitgave kunnen betekenen in 2021.

Het opschorten van de inhoudingen op de voorschotten voor collectief maatwerk en lokale diensteneconomie voor bedrijven die economische of financiële hinder ondervinden ten gevolge van het Covid 19-virus

- geen budgettaire impact op de geraamde kredieten. voor 2020. Het betreft onverschuldigde betalingen die enkel met uitstel teruggevorderd zullen worden. De aanrekening van deze inkomsten op 2020 wordt vertraagd. De tijdelijk verhoogde uitgaven en uitgestelde inkomsten, blijven echter toegewezen aan het betreffende prestatiejaar.

Het tijdelijk voorzien in een alternatieve financiering van de begeleiding van arbeidszorgmedewerkers

- gelijkstelling van de prestaties van de arbeidzorgmedewerkers: geen bijkomende budgettaire impact. De toewijzing van het contingent omkaderingspersoneelsleden blijft onveranderd.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 19 maart 2020 is gunstig.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gegeven dd. ....

B. ESR-TOETS

Geen impact

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Geen impact

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Geen impact

E. VERDER TRAJECT

Ik zal onmiddellijk een ministerieel besluit uitvaardigen dat in uitvoering van de diverse bepalingen van het voorliggend ontwerpbesluit de coronapandemie (Covid 19-virus) als een crisis met een ernstig sociale en economische impact erkent.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende diverse wijzigingen van het besluit van de Vlaamse regering van 8 december 1998 tot uitvoering van het decreet inzake sociale werkplaatsen, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 tot uitvoering van het decreet van 22 november 2013 betreffende de lokale diensteneconomie en van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;

2° te gelasten voornoemd besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

Bijlagen:

1. het ontwerp van besluit;
2. het advies van de Inspectie van Financiën dd 19 maart 2020.
3. Het begrotingsakkoord dd